

[Erik Eriksen.]

det fremtidige samfunds struktur, vi her står overfor. Derfor skal det understreges, at det ikke i sine konsekvenser er ligegyldigt, om det er staten eller de private, der foretager opsparingen.

Med det tempo, der nu synes at herske, kan man være helt overbevist om, at kun en brøkdel af næste generation vil være i stand til at foretage opsparing. Hvis vi så tillige betragter planerne om kapitalvindingskat og andet, er vi — stadig set i et liberalt perspektiv — nået til noget meget skelsættende. Men tilbage til den øjeblikkelige stilling.

Der er jo en del, som i de sidste to år hverken har fået stigende priser eller stigende avancer. Må jeg her spørge den høje regering — det bliver vel den højtærede landbrugsminister — om dens bedømmelse af landbrugets stilling i dag. Folketinget får jo nu ferie til oktober. Regeringen har tidligere ført forhandlinger med landbruget; jeg tænker her på fælleshenvendelsen fra husmands- og landboforeningerne og de ønsker, som indeholdtes i denne henvendelse.

Jeg må indrømme, at jeg regner med store vanskeligheder for dette erhverv — vanskeligheder, der ikke alene vil komme til at berøre den enkelte landmand, men hele samfundet, fordi produktionsnedgangen og likviditetsmanglen resulterer i en nedgang i valutaandtægten.

Jeg behøver vist ikke at sige meget om afsætningsvanskelighederne. Leverancerne af svin til England er blevet væsentligt nedsat, foreløbig for månederne maj, juni og juli. Det er sket ved en nedsættelse af vægtgrænserne; ellers måtte disse for store mængder formentlig udbydes på det europæiske marked — d. v. s. trykke priserne på tredielandsmarkederne.

Denne udvikling har således medført for det første mindre valutaandtægter end beregnet og for det andet produktionsmæssige vanskeligheder for landbruget. Jeg ved ikke, om denne situation er øjeblikkeligt bestemt, men jeg tror det ikke; intet tyder i dette øjeblik på, at den skulle være det. Såvidt jeg ved, skal der fra 1. oktober optages forhandlinger om leverancerne i det kommende år. Langtidsaftalen gælder som bekendt til 1956; men ifølge aftalen kan priserne nedsættes eller forhøjes med 10 pct.

Alt dette må naturligvis være drøftet i regeringen, ligesom den må have dannet sig en forestilling om konsekvenserne, der jo forøvrigt ikke blot bliver af valutarisk art. Kan man slutte fra meddelelser i pressen, er der ingen interesse for en kortordning, som vi kender fra tidligere tid. Det vil altså sige, at det bliver så kornimporten, der kommer på dagsordenen — jeg regner forøvrigt med, at likviditetsmanglen nok vil melde sig på disse områder med sine problemer, når vi når frem til den nye høst.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på landbrugets fælleshenvendelse og regeringens stilling hertil. Jeg skal nøjes med at pege på det noget ejendommelige i det, der er sket på dette område. Landbruget har i den forløbne del af folketingsåret af lettelser opnået sin part af nedsættelsen af sygehusudgifterne og også tilsagn om en ordning af konsulenternes forhold mod, at landbruget giver afkald på forskellige andre statsbevillinger. Til gengæld er der ved sidste forlig indført forhøjede forbrugsafgifter, der vel rundt regnet vil koste landbrugserhvervet 100 mill. kr. Det vil altså sige, at regeringens hjælp til landbruget vil blive et minus på omkring 70 mill. kr.

Den byrde, man har pålagt erhvervet, er måske noget mindre end den, mange andre erhverv må bære, men til gengæld har disse erhverv heller ikke haft indtægtsnedgang på grund af dårlig høst og afsætningsvanskeligheder, der vil øges yderligere. Derfor er det, det ville interessere mig at vide, om regeringen i sine overvejelser af disse problemer og konsekvenserne af dem, likviditetsmæssigt og valutarisk, har gjort sig nogen tanke om, hvad fremtiden kan bringe, eller om den højtærede landbrugsminister ser ret optimistisk på udviklingen.

Jeg ved ikke, om regeringen — det er i hvert fald ikke officielt kommet til udtryk — nærmere har overvejet, hvad der kan gøres, ikke alene for at begrænse det valutatab, der her er udsigt til, men også for at øge vore valutaandtægter, og jeg må måske i denne forbindelse have lov til at stille det spørgsmål, om ikke tiden er inde til at foretage en undersøgelse af, hvorvidt det skulle være muligt at aktivisere vor udenrigstjeneste. Der er for nogle år siden sket en udvidelse af antallet af handels- og landbrugsattachéer, men der er jo mange af